

VÉGINTÉZKEDÉSEN ALAPULÓ ÖRÖKLÉS

Dr. Hegedűs Andrea PhD,
LL.M.,
egyetemi docens

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar
Civilisztikai Tudományok
Intézete

IX. OLVASÓLECKE

időigénye: 45 perc

IX. FEJEZET

AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS

AZ OLVASÓLECKE TÉMÁJÁNAK ÁTTEKINTÉSE

A) AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS FOGALMA ÉS TARTALMI ELEMEI

B) AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS JOGKÖVETKEZMÉNYEI

C) AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS ÉRVÉNYESSÉGE

D) AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA, MEGSZÜNTETÉSE
ÉS MEGSZŰNÉSE

Jelen oktatási segédanyag a kapcsolódó tananyagrészeket vázlatosan tekinti át,
a témakörre vonatkozó további részleteket ld.
a kötelező tananyagként szolgáló Könyvben.

A) AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS FOGALMA ÉS TARTALMI ELEMEI

a) Öröklési szerződés:

- ✓ az Öh. a vele szerződő felet
- ✓ a magának, illetve a szerződésben meghatározott harmadik személynek nyújtandó
- ✓ tartás, életjáradék, ill. gondozás ellenében
- ✓ vagyona, vagy annak egy meghatározott része, vagy meghatározott vagyontárgy tekintetében
- ✓ örökösévé nevezi;
- ✓ a másik fél pedig kötelezettséget vállal a tartás, életjáradék, gondozás teljesítésére (7:48.§).

b) Kétoldalú jogügylet, visszterhes

- ✓ Örökhagyói oldal: egy személy, kivéve házastársak közös öröklési szerződése
- ✓ Életközösség fennállása alatt érvényesen köthetik.

c) Szerződéses örökös = eltartói oldal

- ✓ egy vagy több személy

d) Kettős jelleggel bír

- ✓ Tartási, életjáradéki, gondozási (szerződéses) jelleg
- ✓ Végintézkedési jelleg

e) A jogutódlás feltétele, az eltartó túlélje az Öh-t

- ✓ Az eltartó halálával az öröklési szerződés megszűnik.
 - Az Öh. új szerződést köthet az eltartó örökösével, vagy
 - Elszámolási viszony keletkezik közöttük.
- ✓ ⇔ L.B. szerint viszont nem szűnik meg, hanem az örökös folytatja.

f) Szükségszerű tartalmi elem

- ✓ Az örökösnevezés
 - Ezen kívül bármilyen végrendeleti rendelkezést tehet benne az Öh. – ezeket egyoldalúan is visszavonhatja.
 - Az Öh-val szerződő félnek az öröklési szerződésbe foglalt végintézkedése érvénytelen!
- ✓ Tartás (életjáradék fizetése, gondozás-ápolás)
 - Köthető kizárólag gondozás fejében is.

B) AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS JOGKÖVETKEZMÉNYEI

a) Örökség biztosítása (diszpozitív szabályok)

- ✓ Az a rendelkezés, amivel az Örökhagyó az öröklési szerződéssel lekötött vagyontárgyat – akár élők között, akár halála esetére – elidegeníti, megterheli → semmis!
- ✓ Az Örökhagyóval szerződő fél az ingatlanra elidegenítési és terhelési tilalmat jegyeztethet be az Örökhagyó bejegyzési engedélye nélkül.
 - Ha elmarad a bejegyzés, illetve ingók esetén => a jóhiszemű és visszterhesen szerző fél jogszerzése érvényes lesz,
 - de a szerződéses örökös kártérítési igényt támaszthat az Örökhagyóval szemben.

b) Törvényes örökléshez való viszonya

- ✓ Ha a nevezett örökös részesedése a hagyatékot nem meríti ki, törvényes öröklésnek van helye.

c) Szerencseszerződés

Kivéve, ha a szerződéskötés dátumától számított 2 éven belül megnyílik az öröklés, ugyanis ezen esetben a megörökölt vagyon a kötelesrész alapjához hozzászámítódik (elszámolás mellett).

d) Az örökhagyó legtöbb tartozásáért (hitelezői igényekért) nem felel a szerződéses örökös.

- ✓ Kivéve:
 - Színlelt szerződés, vagy egyéb okból érvénytelen szerződés,
 - Fedezetelvonó szerződés,
 - Illó eltemetés költségei,
 - Hagyaték megszerzésével és hagyatéki eljárással kapcsolatos költségek.
 - Hagyományért és meghagyásért csak ilyen irányú kikötés esetén felel.
 - Korábban zálogjoggal biztosított vagyontárgyak öröklése esetén.

C) AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS ÉRVÉNYESSÉGE

a) Érvényességi feltételek

A kettős természetből fakadóan a szerződési és végintézkedési jelleg is megfigyelhető, de az utóbbi dominál.

1. Végintézkedési képesség:

- Korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagyoni jognyilatkozataiban részlegesen korlátozott nagykorú → nem kell a közokirati forma, De! törvényes képviselő és gyámhatóság jóváhagyása szükséges!

2. Alakszerűségi követelmények

- Írásbeli végrendeletre vonatkozó szabályok, a más által írt végrendelet érvényességi feltételeire vonatkozó szabályok akkor is, ha saját kézírással (2 tanú) készült.
- Az összeférhetetlenség kapcsán elfogadja az örökös és az Öh. hozzátartozójának is a közreműködését.

3. Csak személyesen köthető.

4. Tartalmi érvényesség

- ne ütközzön kógens szabályba
- színlelt szerződés
- nyilvánvalóan jó erkölcsbe ütköző szerződés – ha súlyosan beteg Öh-val kötik.
- (gyógyíthatatlan betegség nem teszi érvénytelenné).

b) Az érvénytelenség jogkövetkezménye

- A korábban kelt végrendelet hatálytalansága megszűnhet.
- (ilyen hiányában) a törvényes öröklés rendje érvényesül.

D) AZ ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA, MEGSZÜNTETÉSE ÉS MEGSZÚNÉSE

a) **Utaló szabály:** a tartási – és életjáradéki szerződésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

b) **Módosítás esetei:**

- **Megegyezéssel** – alaki követelmények az öröklési szerződés létrejöttére irányadó szabályok szerint.
- **Bírósági módosítás** – a tartós jogviszony jellegből fakadóan.
 - Bármelyik fél kérelmére,
 - Mindkét fél érdekeit figyelembe véve,
 - Változatlan tartalommal történő fenntartása indokolatlan, különösen,
 - a felek megromlott viszonyára tekintettel.

c) **Megszüntetés esetei**

- Megegyezéssel
- Bírósági úton (elszámolási kötelezettség mellett)

d) **Megszűnés esetei**

- Felek halála
- Spec. eset, ha több jogosult van (3. személy kedvezményezett), a túlélő jogosult viszonylatában a szerződés nem szűnik meg.

A szerződéses örökös megörökli a tulajdonjogot, de harmadik személy érdekeit külön védeni kell → közjegyző a hagyatékot tartási joggal terheltén adja át – ingatlan esetén rendelkezik a tartási jog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéséről.

- Ha házasok közösen szerződő felek, a jogutódlás két fázisban következik be: a szerződéses örökös
 1. megörökli a tulajdonjogot, de holtig tartó haszonélvezeti joga lesz a túlélő Ht-nak a közösen lakott lakás és a berendezési és felszerelési tárgyak hagyatékot képező részén.
 2. A túlélő házastárs halála után szerzi meg a tehermentes tulajdonjogot.

ÖNELLENŐRZŐ KÉRDÉSEK

1. Öröklési szerződésben az örökhagyóval szerződő félnek milyen kötelezettségei jelölhetők meg?
2. Lehet-e érvényes öröklési szerződést kötni kifejezetten az örökhagyó gondozására? (Indokolással)
3. Mely szabályokat kell alkalmazni az öröklési szerződés alakítására?
4. Ha az öröklési szerződés tárgya ingatlan, mivel biztosíthatja magát az örökhagyóval szerződő fél?
5. Ha az öröklési szerződés kedvezményezettet is megjelöl, az ő joga hogyan biztosítható az Örökhagyó halálát követően?
6. Ha az öröklési szerződésben az Örökhagyók házastársak, az egyik halála esetén mik lesznek a jogkövetkezmények?
7. Öröklési szerződésnél mikor száll át a szerződő fél tulajdonába a szerződés tárgyát képező dolog, vagyoni jog?
8. Mely szerződéssel tudja rokonítani az öröklési szerződést? Miért?

KÖTELEZŐ TANANYAG

VÉKÁS Lajos: Öröklési Jog. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2019.

AJÁNLOTT IRODALOM

OROSZ Árpád/WEISS Emília: Öröklési jog – Anyagi jog. Új magánjog sorozat. (szerk.: Sáriné Simkó Ágnes) HVG-Orac Kiadó, Budapest, 2014. A végintézkedések (Orosz Árpád)

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014